

za prvi red, dočim bi drugi ili eventualno treći red žice imao služiti za privezanje mladica.

I trstika (*arundo donax*), koja je vrlo ekomičan naslon, mogla bi se amo tamo pokušati. Uzgajanje trstike razšireno je na Pagu, osobito na rubovima zaravanjka, a pravljenje trsnih kolaca za loze, drugih 50 cm., takodjer je prilično znatno te se prodavaju po 1 f. hiljada; trajanje je ovih kolaca različito i baš od 2 do 4 godine prama vrsti trstike i uzgoja.

U suhim predjelima sa mršavim zemljištem, gdje trstika ne bi mogla dobro puštiti žile jer voli duboko prekopanje, bilo bi dobro pokušat saditi bagrene osobite vrsti bez drača (*acaccia Bessoniana*), što bi se mogla uzgajati na oklaštreno stablo. Toliko bagreni koliko trstike ako ih se dobro njeguje, vrlo dugo traju te mogu da dadu redovito svake godine potrebnu množinu kolaca sa neznatnim troškom.

Što se tiče gojibe loze u pravom smislu rieč, mogla bi se takodjer učiniti koja primjedba, na pr. glede sadjenja, glede jednolikosti loze, glede njegovanja iste prvih godina, glede zelenog reza glede obradivanja i gnjojenja zemlje. Ako se pak učine potrebite iznimke, obća gojitba ograničuje se na čišćenje panja, što se obavlja jeseni i zimi, na okopanje loza dotično razkopanje zemlje, koja se razpoređuje u humke takodjer jeseni i zimi, a kad kada i u kasno proljeće, kad već probiju mladice, na zagrećanje panja dotično poravnaje zemljišta u svibnju i prvih dana lipnja, te na vrlo neznatno gnjojenje, što, i ako se obavlja, ponavlja se u pojedinim slučajevima svakih 4—5 godina, a većinom svakih 8—10 godina.

Ipak cienim, da su mane i pogriješke koje pokazuje naše vinogradarstvo, takove naravi, da bi se lako mogle ukloniti ili popraviti, i to poukom i shodnim odredbama, te da se je isto osobito u pravim vinorodnim predjelima dovoljno razvilo i napredovalo u strogo ekonomskom smjeru, tako da se bez sumnje otimlje prigorvoru adamitičnosti i primitivnosti.

Što se pak tiče ekonomske koristi vinogradarstva, cienim, da se ova načelno ne smije podvojiti, a to proizitče takodjer iz prije spomenute činjenice, biva da se vinogradarstvo neprestano širi i postaje sve to intenzivnije. Nego sam mnienja, da obračun vinogradarstva, prosudjen sa nekog obćenitog gledišta, ekonomski nije povoljan, kako bi se u prvi mah mislilo. I doista, ako je naći vinograda u privilegiranim krajevima i u dobrim priikama intenzivne gojitbe, koji davaju dobrih godina 60—80 a kadgod i 120 hl. smečena groždja na hektar, ima ih vrlo mnogo, osobito gdje je mješovita gojitba, koji na istome prostoru davaju tek 8 do 10 hl., s toga se obći rod